

JAAR ZONDER ZOMER

Leesexemplaar

WENDY HUYGHE

Jaar zonder
zomer

P E L C K M A N S

Het begin

Ik heb een beslissing genomen. Zo lijkt het, maar eigenlijk ben ik gewoon mijn lichaam gevolgd.

Ik zag het voor mij uit lopen en moest het wel achterna.

‘Wil je de ramen wassen? Stofzuigen?’

Ik kan niet kiezen. Mijn twee vriendinnen vinden mijn besluiteloosheid prima en installeren zich op de vensterbank van het grote raam dat uitkijkt op de stad. De stad, die ik altijd wel wat heb gemist, ondanks de dromerige tuin met de reuzentrampoline die elk jaar een beetje kleiner werd. Ik nip van mijn koffie, mis meteen de espressomachine die ik heb achtergelaten, en zie hoe het felle julilicht even door de donkere wolken breekt en de torens van Gent in vuur zet. Ik troost mezelf dat ik van dit uitzicht ga genieten. Even.

Even. Dat is het plan. Gewoon tijdelijk ontsnappen aan de ondraaglijke spanning die al veel te lang in ons huis hangt en onze relatie in een wurggreep houdt.

Het begin van een nieuwe start, zei ik.

Het begin van het einde, volgens Peter.

Maar het moest. En het ging snel. Een dag later stond ik al in een leegstaand appartement aan de Dampoort. Het bevindt zich op de vierde verdieping, heeft twee slaapkamers, een ingerichte keuken, maar voor de rest is het leeg. Zo leeg. Precies wat ik nodig heb.

‘Het staat te koop, dus je zal af en toe een kandidaat-koper moeten ontvangen. Maar tot dan kan je het huren,’ zei de eigenaar.

Voor iemand die al veel te lang twijfelt, zei ik opvallend snel ja.

Dat was donderdag.

‘Papa en ik gaan even apart wonen,’ zei ik.

‘Waar komt de wasmachine? Papa gaat de was toch niet doen?’ vroeg Alice, mijn dochter.

Dat was vrijdag.

Vandaag, zaterdag, ga ik met Tiene en Roxane het appartement kampeerklaar maken. Ik had veel efficiëntere vrienden kunnen vragen, maar hier zitten ze dan, in een leeg appartement, al een uur flauwe filterkoffie te drinken, mee besluiteloos te wezen. Ze gebruiken woorden als ‘moedig’ en ‘dapper’. Ze klinken hol, want ze lijken te suggereren dat ik dit goed heb doordacht.

Er zijn nochtans geen dozen vol netjes ingepakte nostalgie. Geen enthousiaste letters die de verhuizers vertellen wat de bestemming is. Er is enkel een wasmand met kleren voor een week. Slaapzakken. Mijn yogamat. Het veldbed dat Alice

normaal gebruikt om op kamp te gaan. Een stoffig koffie-apparaat en een oude stofzuiger. En een fles wijn. Twee zelfs.

Mijn dochter verdwijnt zwijgend in de kamer die ze al heeft geclaimd als de hare. Enkele seconden later horen we het geloei van een half verstopte stofzuiger.

‘Misschien moet je het eerst schilderen, nu het nog onge-meubeld is,’ suggereert Tiene.

Ik aarzel. Alweer. We schenken nog wat koffie in en bekijken welke muren of plafonds een opfrisbeurt kunnen gebruiken. Dat zijn er wel wat.

‘Het is de moeite niet. Het staat te koop, wie weet moet ik er meteen uit en is het allemaal voor niets. Bovendien is dit slechts tijdelijk.’

Hun blik betekent dat ze denken dat mijn situatie niet op enkele weken tijd gefikt zal zijn.

‘Ook al zit je hier niet lang, maak er toch maar je thuis van, voor jezelf en voor Alice,’ zegt Roxane.

Om haar woorden kracht bij te zetten, zet ze haar voeten stevig op de radiator, die prompt uit zijn hengsels schiet en van de muur dreigt te vallen. Met een daadkracht die we van de hele dag nog niet getoond hebben, schieten we recht om de radiator tegen te houden. Hij hangt alleen nog onderaan vast.

‘Op drie gaan we er met onze rug tegen zitten... Eén, twee, drie...’

De actie lukt, maar nu zitten we hier, met onze rug tegen de radiator van een leeg, nog te poetsen of te verven appar-

tement. We kunnen niet bij de koffie of bij de wijn, anders valt dat logge ding uit zijn hengsels, maakt het een gat in de vloer en wordt de financiële put die ik ben beginnen te graven toen ik eindelijk romanschrijver werd, nog wat groter. Van ellende begin ik te lachen.

Alice staat in de woonkamer, stofzuiger in de hand. Ze kijkt ons berispelend aan en voor één keer kan ik haar gedachten makkelijk lezen. Is zij de enige hier die iets doet? Beseffen we dan niet dat de situatie ernstig is?

Zwijgend gaat ze tussen ons zitten om de verwarming extra steun te geven.

Intussen breekt de zon helemaal door de wolken, ze schijnt royaal het appartement binnen en we voelen onze rug kletsnat worden. Het is voor Roxane de gelegenheid om over opvliegers en haar vroege menopauze te beginnen. Ik zie mijn puberdochter ongemakkelijk worden.

‘Mag ik muziek opzetten?’ vraagt ze.

Ik knik.

Het wordt ‘Last Christmas’ van Wham. We zingen het volledige nummer mee, terwijl we nog steeds de radiator ondersteunen. Twee keer zelfs. Tot we beseffen dat we hulp nodig hebben. En dat we Cécile moeten inschakelen.

Ik stuur een radiatorselfie naar Cécile om onze penibele situatie duidelijk te maken.

Nog geen twintig minuten later staat ze voor onze neus. Ze draagt een prachtige blauwe jurk en vanuit onze positie

lijkt ze nog langer dan ze al is. Uit een linnen tas tovert ze haar gereedschapskist. Ze is Mary Poppins, ik zweer het. Ik had haar meteen moeten vragen, maar Poppins heeft net de liefde herontdekt en ik wou haar niet storen. Dat haar kroesharen nog verborgen zitten onder haar zijden slaapmuts doet me vermoeden dat ze zonet nog in bed lag. De glimlach op haar gezicht zegt dat ze daar niet alleen lag.

‘Eerst moeten we dat ding stutten,’ stelt ze nuchter vast.

Cécile bekijkt ons alle vier zoals ze vroeger op de speelplaats deed, toen ze als kapitein van de voetbalploeg mocht beslissen wie ze in haar team wou. Uiteraard kiest ze mijn dochter. Samen vertrekken ze op missie. Niet veel later zijn ze terug met drie slijkerige straatstenen. Ze laten een modderspoor na, maar de radiator is gestut. Ik wil meteen recht springen om de fles wijn te pakken, maar Céciles blik zegt dat ik weer moet gaan zitten. Ze haalt een grote hamer uit haar tas.

Op dat moment horen we lawaai in het sleutelgat van de voordeur. Iedereen, vooral mijn dochter, kijkt me in paniek aan. Wie heeft er nog een sleutel van dit appartement?

Tiene, de nuchterste van het gezelschap, heeft dit het snelst door. ‘Het is toch geen bezoekdag vandaag?’

De man die binnenkomt, ziet er inderdaad uit als een immomakelaar. In zijn kielzog loopt een jong koppel, verliefd en er nog van overtuigd dat het hen wel zal lukken samen. De makelaar beslist om te doen alsof onze aanwezigheid de normaalste zaak van de wereld is, en leidt het duo

rond. Ik vraag Cécile om nog even te wachten met kloppen, maar ze is in haar rol van spoedarts. Ik hoop dat ze met haar patiënten zachter te werk gaat.

Ik bekijk het tafereel door de ogen van de drie bezoekers.

Een ongeduldige vrouw in een modieuze jurk en een slaapmuts die met een hamer op de verwarming klopt.

Een norske puber die modder van straatstenen veegt.

Twee vrouwen die over menopauze praten, luid genoeg om het geklop van de hamer en 'Last Christmas', dat op repeat staat, te overstijgen.

Een vrouw die wordt omschreven als moedig, maar uit haar hengsels dreigt te vallen.

Wat zou Peter nu aan het doen zijn? Bij welke vriend vindt hij steun? Hij zou het hele weekend verdwijnen, want hij zag geen enkele reden om de tragedie vanop de eerste rij te aanschouwen. Wat gaat er nu door zijn hoofd? En hoe gaat hij zich voelen om thuis te komen in een huis waaruit zijn vrouw, zijn dochter en de oude stofzuiger zijn verdwenen?

De radiator zal voorlopig niet vallen, we vermoeden dat de kopers niet geïnteresseerd zijn, en klinken met wijn. Roxane, altijd de lollige, stelt voor om dit te herhalen bij elke bezoekdag. Tiene, de nuchtere, stelt voor om de muren op te meten, zodat we weten hoeveel verf we moeten halen.

Uiteraard heb ik geen meter mee, maar dankzij mijn jarenlange volleybalcarrière kan ik perfect inschatten hoe-

veel drie meter is. Mijn vriendinnen kijken toe hoe ik het hele appartement opmeet door aanvalsbewegingen naar een fictief net te doen. Ik probeer niet te raden wat mijn dochter denkt. Ik ben bang voor het antwoord.

Terwijl ik me volleyballend door het appartement begeef, denk ik aan de vorige keer dat ik plots uit een relatie ben gestapt, intussen meer dan twintig jaar geleden. Toen leerde ik elke bult in de sofa's van mijn vriendinnen kennen. Ondanks het grote verdriet toen herinner ik me nu vooral de goede en warme momenten. En de vriendinnen, die er nog steeds zijn. Misschien wordt deze periode op een of andere manier mooi.

Maar dan kijk ik naar Alice, die helemaal niet om deze verandering heeft gevraagd en die weer op haar nagels is beginnen te bijten.

‘We zijn helemaal nog niet klaar,’ verzucht ze.

‘We gaan nog een nachtje thuis slapen,’ zeg ik.

*

Alice en ik zitten zwijgend in de auto op weg naar de ooit vertrouwde plek waar ooit een vertrouwd persoon woonde. Vanmorgen toen ik opstond was ik Wendy, vrouw van steracteur Peter, moeder van Alice, voormalig hoofdscenarist van een populaire soap, schrijver van één matig succesvolle roman, actieve inwoner van een Gentse deelgemeente. Nu, in nauwelijks een paar uur tijd, is de helft uit mijn pro-

fiel geschrapd en aangevuld met woorden als ‘relatieverprutser’, ‘egoïst’, ‘jeugdverpester’. Maar die gaan er niet blijven staan. Ik word die moedige vrouw die haar huwelijk redde door een pauze in te lassen. *En ze leefden nog lang en gelukkig.*

Ik zie de zorgen op mijn dochters gezicht. Ik weet dat ze hoopt dat ik ga zeggen dat iemand anders in dat lege appartement op de vierde verdieping gaat wonen, niet wij. Ik pak haar hand, geef een kneepje en moedig haar aan om te zeggen wat ze denkt.

‘Mama, ga je morgen weer die twee luie vriendinnen vragen om te poetsen?’

Uiteraard, een praktische vraag.

‘Euh, ik denk het.’

Ze knijpt terug. ‘Ze zijn leuk.’ En voor het eerst die dag glimlacht ze een klein beetje.

Vandaag zijn we beter voorbereid. Tiene en Roxane beloven dat ze minder lui zullen zijn en dragen kleren die vuil mogen worden, al zien die er haast hetzelfde uit als gisteren. Of Tiene nu als financieel directeur een vergadering gaat leiden of op zondag een appartement gaat opknappen, ze draagt steevast een zwarte skinny jeans en leren jas. Roxane is in haar eeuwige salopette, een overblijfsel van toen ze nog vol-tijds fotograaf was en haar broekzakken altijd vol zaten met extra batterijen en geheugenkaartjes.

Cécile is er na het radiatoravontuur van gisteren ook bij. Ze deelt zoals vanouds de lakens uit, beslist wie het precieze afplakwerk gaat doen – ik niet – en wie welke kamer een laag verf zal geven. Ze heeft haar nieuwe lief mee, die jong en lang genoeg is om het plafond te verven, want de trapladder is intussen ingezet om de radiator mee te stutten. Ook van de partij, voor het verzamelen en verhuizen van meubilair op overschot, zijn mijn broer en de man van Tiene, die dit weekend uitzonderlijk niet in een cockpit hoog boven de grond hangt.

Het team is wakker. De zon schijnt, verfborstels volgen het ritme van nineties-hiphop, af en toe onderbroken door een kerstnummer, want het algoritme is verpest door mijn dochter. Langzaam wordt de ruimte gevuld met meubels die

iemand anders niet meer nodig heeft. Een koelkast. Een oude sofa. Een bed. Een tafel. Tot opluchting van Alice komt ook de wasmachine. Mijn broer installeert ze meteen.

‘Wij zullen papa’s was wel even doen. Toch, mama?’

Meter voor meter worden de muren opgefrist en met het uur gaan de meezingdecibels de hoogte in. Zelf ga ik een beetje verven in de keuken. Dan in de gang. Vervolgens in de kamer die mijn slaapkamer zal worden – mijn slaapkamer – en hoe mooier alles wordt, hoe meer ik in paniek raak.

Roxane merkt het.

‘Wat als wij wat keukenspullen halen in je huis?’

Je huis.

In haar auto compenseert ze mijn stilte met gebabbel over hoe tof het zal zijn om weer even in het centrum te wonen. Alice heeft er de juiste leeftijd voor.

Ja, midden in haar kwetsbare puberteit.

En waar vind je tegenwoordig nog een betaalbaar appartement met twee slaapkamers?

Ja, maar waar ga ik een schrijftafel zetten?

En dat terrasje is klein, maar groot genoeg voor een aperitief.

Ja, maar er is geen zon.

De meest cynische van mijn vriendinnen doet zo haar best om positief te zijn.

Het ontroert me.

Het maakt me ongerust.

Wat heb ik toch gedaan?

Op het moment dat we mijn huis binnengaan, valt ze stil. Ik weet wat ze denkt. Wat een prachtige plek laat ik achter. Een zonnig keukeneiland. Grote ramen met zicht op de uit zijn voegen barstende tuin. Oude bakstenen muren en betonnen vloeren. De plek ademt ruimte. Vroeger toch.

Ik laat me op de grote sofa zakken. Het enige duurdere stuk in ons huis. Vorig jaar pas gekocht, ook al was er al dat stemmetje. *Zouden we dat wel doen? Zouden we niet beter twee aparte sofa's kopen in plaats van één gigantische hoekbank?*

Ik rol de slaapzak op waarin ik vannacht heb geslapen. Peter was er niet, maar zijn slaapgeur wel, dus heb ik ons bed vermeden. Hoelang zal het duren voor ik nog eens in dit huis slaap? Of wakker lig?

Ik staar naar de fotomuur. Naar verjaardagsfeestjes, naar kajakken in de Ardèche, naar schelpen zoeken in Normandië, naar de 'terug naar school'-outfits. De muur hangt barstensvol. Er is hoe dan ook geen plaats meer voor nieuwe gezinsfoto's.

Ik kijk naar de piano, waarop gevloekt en gemusiceerd werd.

De spleet in het beton, waaruit sporadisch nog confetti van mijn veertigste verjaardag komt dwarrelen.

De eerste kopvoeterkunstwerken van Alice, boven haar bureautje met haar spullen, haar veilige plekje.

Een grote zwart-witfoto die Roxane maakte toen we in onze trouwkledij uit het stadhuis van Gent kwamen gerend:

chaos, vrienden, rondvliegende rijst, een champagnekurk, geluk.

De rommelkast, die je alleen met gevaar voor eigen leven kan opentrekken.

‘Waarom hebben jullie zoveel pakken bruine suiker in huis?’ vraagt Roxane met haar hoofd in de voorraadkast.

Ik zwijg en vertel haar niet dat zowel Peter als ik een bruinesuikerfase hebben gehad. Dat we in de supermarkt stonden, los van elkaar, en dachten dat die weleens op kon zijn. Bijgevolg hoeven we nu al jaren geen bruine suiker meer te kopen. Ooit zagen we dat als een signaal van hoe goed we samen passen.

Roxane stopt haastig wat keukengerei in dozen. Ze beseft dat we hier snel weg moeten. Intussen sluip ik de nog steeds onbeschilderde trap op, zachtjes, om het opgestapelde verdriet in huis niet te wekken. Uit Alice’ kamer haal ik de klokradio. Ze lijkt me intussen te oud voor een roze wekker die ’s nachts een eenhoorn op haar plafond projecteert, maar ze vroeg me expliciet om hem mee te nemen. Aan de muur waar haar bed staat, hangen foto’s van haar vriendinnen, ook degenen met wie ze doorgaans vooral ruzie heeft, en een van ons drieën. Een selfie gemaakt op haar zevende verjaardag, toen Peter aan het einde van de dag dan toch nog wou aanschuiven aan een tafel met taart en tien uitgelaten klasgenootjes. ‘Mama, papa, Alice,’ schreef ze onder de foto in zwarte stift. Ik beeld me in hoe ze met diezelfde stift onze ogen doorkrast, hoe ze de foto

in duizend snippers scheurt en in brand steekt, zodat ze niet meer hoeft te kijken naar die twee die haar wereld kapot hebben gemaakt.

Ik stop de wekkerradio in mijn tas, trek de deur achter me dicht en loop verder de trap op.

In mijn schrijfzolder kraakt de houten vloer onder mijn voeten, de plank vlak aan mijn bureau klinkt altijd net iets hoger. Mijn bureautafel is van donkerbruin hout. Ze heeft elegante poten en drie lades met grote bolle handvatten. Het is uitnodigend en klein, zodat er geen plaats is voor ballast. Er ligt een exemplaar van *Versnipperd*, mijn eerste en voorlopig enige roman, om mezelf eraan te herinneren dat ik het kan, en voor de rest enkel de geprinte eerste hoofdstukken van het dystopisch sprookje waaraan ik al mijn halve leven bezig ben, maar waar nu een deadline op staat.

Vertrouwd gekrab aan de deur. Ik laat Simone binnen, de hoogbejaarde kat, die toch nog kwiek genoeg is om in één vlotte beweging op tafel te springen. Ze gaat op mijn papieren liggen en begint meteen te spinnen, niet van plan het eerste uur te bewegen. Vroeger, toen ze nog meer energie had, flaneerde ze heen en weer over mijn tafel, duwde ze haar staart in mijn gezicht tijdens onlinemeetings of liep ze, het liefst wanneer ik even om koffie was, heen en weer over mijn toetsenbord. Zo leverde ze veel bijdrages aan de scenario's van *Bij ons*, de serie die al decennia elke werkdag op televisie is. Ze verdient een vermelding in de aftiteling. Op mijn rek

ligt aflevering 6142, netjes ingebonden. Het was mijn eerste scenario als hoofdschrijver.

Ik pak mijn laptop en oplader en trek de eerste pagina's van mijn nieuwe manuscript vanonder Simones verontwaardigde kont. Ik had al veel meer hoofdstukken klaar moeten hebben, maar een zware niercrisis die vorige maand begon, en een relatiecrisis waarvan de begindatum onduidelijk is, hielden me van mijn schrijfwerk. Deze impulsieve verhuis zal niet bijdragen aan mijn productiviteit.

Naast mijn bureau hangt een eivormige coonstoel. Ik ga erin zitten, pak Simone op mijn schoot en wieg mezelf zachtjes heen en weer. Mijn herleesstoel. Mijn dutjesstoel, exact twintig minuten per dag, zo rond twee uur. Het is de stoel waar Alice soms in stilte een strip kwam lezen, of deed alsof. Ze wist dat er maar één regel was. Geen gezeur. Dit is, of was, de klaagvrije zone.

De muur achter mijn bureau wordt haast volledig ingenomen door een grote lap kurk. Links hangen post-its met scènes die de nieuwe roman gaan vormen. Het wordt een trilogie, dus structuur en overzicht zijn van wezenlijk belang. Rechts alle personages, verspreid over een lange tijdlijn, zodat ik van elk van hen weet waar, wanneer en hoe hun verhalen beginnen en eindigen. Het ziekelijke werk van een scenarist die ter compensatie van de chaos in haar eigen leven dat van anderen moet controleren.

Als ik die kurk oprol, als een tapijt, kan ik mijn denkwerk gewoon meepakken. Ik zet Simone op de grond, probeer de hoeken los te peuteren, maar net daar is er blijkbaar stevig gelijmd.

Ik probeer mijn hand onder de randen te duwen, maar het ding hangt muurvast. Gefrustreerd trek ik aan de kurk, zo hard als ik kan. Ik maak er een grote scheur in. Post-its komen los. Mijn zorgvuldig geconstrueerd universum dwarrelt door mijn zolder als confetti.

Ik hoor iemand traag in de handen klappen. Ik kijk in de weerspiegeling van mijn dakraam en zie de schrijver. Ze zit op mijn bureaustoel met haar armen op de leuning, benen gekruist. 'Goed zo. Chaos. Dat hebben we nodig. Kunnen we eindelijk een echt verhaal schrijven.'

'Zwijg,' zeg ik. 'Of ik laat je hier achter.'

De schrijver haalt haar schouders op, geeft de draaistoel een zwier en gaat met haar rug naar me toe zitten.

Ach, wat maakt het allemaal nog uit. Het is niet dat ik haar momenteel nodig heb.

Beneden is Roxane klaar met inpakken. Ze wacht geduldig tot ik er klaar voor ben, maar we kunnen hier geen jaren blijven. Ik haal snel enkele foto's van de familiemuur en stop een beetje thuis in mijn handtas. Simone kijkt me verwijtend na.

*

INT. PRODUCTIEHUIS - DAG

De liftdeuren gaan weer open. PETER (29, alternatief type) glipt nog snel mee naar binnen. Hij ziet Wendy en knikt goeiendag. Ze legt haar hand op de liftknoppen.

WENDY

Waarheen?

PETER

Naar het twaalfde.

WENDY

Ha, ik ook.

Wendy duwt op de knop voor de twaalfde verdieping. De deuren schuiven dicht. Wendy en Peter staan naast elkaar, iets dichters dan vreemden normaal doen, en kijken elkaar nieuwsgierig aan.

WENDY

Kom jij ook solliciteren?

PETER

Huh?

WENDY

Voor het schrijversteam van *Bij ons*?

De liftdeuren gaan open. Peter stapt uit en toont haar welke richting ze uit moet.

PETER

(lachend)

Ha. Nee. Maar veel succes!

Achteraf zou ik vertellen dat het *meant to be* was. Dat een onbewuste kracht me naar die plek had geleid, naar het klassieke 'liftdeurenmoment', waarin de tegenspeler van het hoofdpersonage door de deur stapt en het publiek begint te hopen dat het iets gaat worden.

Peter en ik namen de lift op het goeie moment. Ik werkte als freelance journalist en copywriter en schreef tussendoor aan mijn dystopisch sprookje. Ik was zesentwintig, de ideale leeftijd om een vaste job bij een productiehuis aan te nemen en de man tegen te komen met wie je een huis zal verbouwen en kinderen zal baren. En hij was knap. Vanaf de eerste seconde, vanaf het moment dat die deuren opengingen, vond ik Peter aantrekkelijk. Hij was groot; hij kon wel een professionele basketbalspeler zijn. Hij had warrige vuurrode krullen, een oorbel, groene ogen, een huid die precies nog nooit de zon had gezien, maar wel met sproeten die hele verhalen leken te vertellen. En zijn lach toen hij me veel succes wenste. Een lach zonder aarzeling. Oprecht. Zonder gêne. En toch niet te luid.

En zo was de eerste scène geschreven.

Ik moest wachten aan het onthaal, waar *Bij ons* op een televisiescherm werd afgespeeld. Zonder klank, als om de kandidaat-dialogoschrijvers niet te beïnvloeden. Daar zag ik hem weer. De man met de armen vol sproeten. Hij liep wat dronken over het scherm en maakte geluidloos ruzie. Blijk-

baar had ik zonet in de lift gestaan met een van de bekendste acteurs, Peter Touquet, beter bekend onder de naam van zijn personage, Mich. Mich, en dus ook Peter, groeide op in de show. Hij begon als het negenjarige schattige neefje van het kinderloze hoofdpersonage, Tante Lieve, en speelde nu de onhebbelijke eeuwige student die nog steeds bij zijn tante woonde en daar nooit een greintje dankbaarheid om toonde.

‘Waarom wil je hier komen werken?’ vroeg de producer.

Als ik iets niet echt wil, kan ik wel goed zeggen wat ik denk.

‘Ik wil de frisse wind zijn. De show is oubollig en heeft een publiek dat stilaan uitsterft. Het zou toch goed zijn om op een iets jonger publiek te mikken. Zeventigers misschien?’

Ik was aangenomen.

*

Terug in het appartement op de vierde verdieping zijn er al flesjes bier opengetrokken.

‘Dat is een prachtige muur. Zou je die niet in een kleurtje steken? Nu is alles zo wit. Je weet wel, een eyecatchermuur in je living?’ Roxane, de creatieve.

‘De winkel is nog open, ga snel om een pot verf.’ Cécile, de praktische.

‘Ja, nu we hier allemaal zijn, dan is alles in één keer geleverd.’ Tiene, de wijze.

‘Misschien.’ Ik, de twijfelende.

Even later sta ik in dubio in de enige verfwinkel die open is op zondagnamiddag. De verkoper liet al twee keer het woord ‘sluitingstijd’ vallen. Ik zal op die livingmuur kijken terwijl ik schrijf. Welke kleur moet die in godsnaam hebben? Dat beslis je toch niet snel, snel? Geel dan maar. Zoals vakantie. Als ik dit alles als vakantie beschouw, kan ik het ongetwijfeld beter aan.

Het team kijkt bedenkelijk naar mijn pot verf, maar zwijgt wijselijk. ‘Retourneren niet mogelijk’ staat erop. Dan moet dat maar. Als een intussen ervaren ploeg beginnen ze te verven. Ik kijk wat onbeholpen toe.

‘Bestel jij anders de frieten.’

Mijn broer, de estheet, komt binnen met een matras en is in shock. ‘Oranje? Oránje? Jullie hebben die mooie muur oranje geschilderd?’

Iedereen kijkt in mijn richting.

‘Zonnig geel,’ protesteer ik.

‘Jullie hebben de kleurenblinde naar de winkel gestuurd om verf?’

‘Het valt toch mee,’ schieten mijn vriendinnen te hulp.

‘Het valt mee? Ze ziet eruit als een Minion als ze dicht bij die muur staat.’

‘Geel dus,’ mompel ik.

We eten frieten en het wordt wat een buitenstaander gezellig zou noemen. Ik krijg geen hap binnen.

Het team toost. ‘Op een nieuwe start.’
‘Leuk dat je zo’n goede frituur in de buurt hebt.’
Zijn zij zich al aan het schikken naar de nieuwe realiteit?
De woonkamer krijgt de gloed van de vallende avond,
waardoor mijn eyecatcher muur wat minder schreeuwt. Ik
ga ernaast staan en vind het best meevallen.

‘Ik lijkt nu toch niet op een Minion?’

‘Nee, op een Oempa Loempa,’ zegt mijn broer.

‘Wat, zijn er ook loempia’s?’ vraagt mijn dochter.

Ik schrik van mijn eigen lach en besef dat ik die lang niet
meer heb gehoord. Is het hierdoor dat de vrienden denken
dat het oké is om te vertrekken en mij achter te laten in mijn
nieuwe wereld?

Alice gaat voor het eerst slapen in haar kamer. Haar bed is
afkomstig van Tienes zolder en piept en kraakt telkens wan-
neer ze zich draait. Op mijn knieën schrob ik de verfvlekken
van de vloer, want wat als de immomakelaar morgen komt
kijken? De gele – of oranje – spatten verdwijnen een voor
een. Het wordt donker in de woonkamer. Ik heb de moed
niet om het licht aan te steken.

In mijn kamer ga ik in mijn verfkleren op het veldbed
liggen. Het is vreselijk ongemakkelijk, maar dat geeft niet.
Dit is toch maar tijdelijk.

Ik heb geen boek meegenomen om in te vluchten voordat
de dromen komen. Het enige leesbare is mijn eerste afleve-
ring van *Bij ons*, aflevering 6142, waarin Peter in het zieken-
huis de vrouw bezoekt die hij uit een brand heeft gered. De

schrijver had mij zwaar berispt. Kon ik echt niets beters verzinnen dan een soort Sneeuwwitjeverhaal waarin een kneusje op een bed wordt gekust door haar redder? Maar de producers vonden het uitstekend.

Ik kan niet goed verklaren waarom ik na mijn studies niet deftig begon te schrijven aan die verhalen die al jaren in mijn hoofd woonden. Ik kan niet goed verklaren waarom ik niet solliciteerde voor die vacature bij een gerenommeerd theatergezelschap of bij de buitenlandredactie van een kwaliteitskrant, maar wel voor een deeltijdse, onderbetaalde job bij een hopeloos oubollige soap waar mijn oma fan van is, maar die ik zelf uit vrije wil nooit zou bekijken.

De schrijver komt de kamer binnen met een stapel boeken onder de arm. Ze legt ze naast het veldbed en komt bij me liggen. Ze draagt een frisse katoenen pyjama. Haar gezicht ruikt naar nachtcrème. 'Ik ga je een verhaal vertellen,' zegt ze, 'en je gaat luisteren.'

Ik ga dichterbij haar aan liggen.

'Je zat in het eerste leerjaar. Het is bijna kerst en het is koud in de schoolgang. Je schuift over je stoel en wiebelt met je tenen in je dikke bottines zodat ze niet bevriezen. Links en rechts van je zitten je ouders. Ze lachen je bemoedigend toe. Ze denken dat je zenuwachtig bent, maar je gedachten zijn vooral bij Olivier, die samen met zijn ouders achter die gesloten klasdeur zit. Het duurt echt veel te lang. En hij heeft zijn eerste leerjaar al eens gedubbeld.

Intussen wordt de rij achter jullie langer; andere klasge-

noten met hun ouders schuiven aan en zoeken extra stoelen. Je zwaait naar Ivo, maar hij ziet het niet. Hij lijkt verkleumd van de stress. Je hebt geen idee hoe je rapport zal zijn. Het waren je allereerste examens. Je vond het eigenlijk best leuk maar je vermoedt dat je dat beter niet hardop zegt.

De deur zwaait open en je meester, flamboyant als altijd, loopt recht op je af, kijkt je stralend aan en zegt voor de hele gang wachtenden: “Hier is ze dan, onze eerste van de klas, met meer dan negentig procent.” Je vergeet blij te zijn, want er gebeurt zo veel in nauwelijks een paar seconden tijd. Je voelt de ogen van andere ouders. Je ziet hoe trots en ontroerd je eigen ouders zijn. Je merkt hoe ongemakkelijk je je voelt bij een openbare huldiging. Je wisselt een blik met de betueterde Olivier. Jullie voelen allebei hoe de kaarten van jullie leven vandaag opnieuw zijn geschud.

De volgende ochtend, de laatste dag voor de kerstvakantie, hoop je nog even dat er niets is veranderd. Maar dan komt Ivo op je af. Net als jij leest hij al boeken voor twaalfjarigen en hij maakt vaak grapjes die je erg doen lachen. Maar nu is hij niet in de stemming om grapjes te maken, dat zie je meteen.

“Mijn vader heeft me uitgelegd waarom jij de eerste van de klas bent. Dat is omdat je een meisje bent.”

Je snapt het niet, maar de twee jongens naast hem wel. Die knikken.

“Dat is omdat jij netter kan schrijven en beter kan zingen. Meisjesdingen. Maar dat gaat niet blijven meetellen.”

Aan het einde van het schooljaar eindig je als tweede van de klas. Je liet hier en daar een vraag open. Ivo heeft 91 procent

en is blij. De ogen van andere ouders zijn niet meer op jou gericht en jouw ouders zijn even trots als met kerst. Net onder het maaiveld is het beter.

Ivo vraagt of je zijn vriendinnetje wil zijn. Je zegt ja.'

'Waarom vertel je me dat nu?'

'Jij vroeg waarom je voor een soap solliciteerde,' zegt de schrijver. 'Dit is een antwoord.'

'Misschien niet vandaag? Op de dag van de verhuis?'

'En zo heb je altijd een uitvlucht.'

Het is krap met ons tweeën in het veldbed. Toch ben ik blij dat de schrijver mee is. Wie gaat anders het verhaal verzinnen waarmee ik mezelf kan wijsmaken dat deze verhuis nodig was?

'Dat is niet zo moeilijk,' zegt ze. 'Alice had wat rust nodig. Jij had even de stad nodig om te schrijven. Je verzint wel een excuus. Je doet dat al je hele leven met verve. Daar heb je mij niet voor nodig.'

'Niet waar. Ik weet echt niet wat ik moet vertellen.'

'Wel, probeer dan eens dit. *Ik doe het voor mezelf.*'

Zomerloos

Als een dier ben ik gevluht voor slecht weer. Ik heb een veilige plek gevonden waar ik tot rust kan komen, ademen, herstellen, nadenken, praten met mezelf en met Peter. Tot de lucht weer is opgeklaard. Ik plak er een deadline op. Het einde van de grote vakantie. Acht weken om te herbronnen. Dat moet genoeg zijn.

De eerste dagen gebruik ik om mijn nieuwe territorium te verkennen, om te wennen aan de nieuwe geluiden en geuren. Aan de verhalen die aan dit oude gebouw op de vierde verdieping kleven. Zo is er een onzichtbare portier, die de glazen deur van de woonkamer altijd bruusk opengooit als je de deur ernaast, die naar de keuken, dichttrekt, ook al doe je het heel zachtjes. In de afvoer van de douche zit een monster dat modder begint over te geven als je de wasmachine aanzet. Er schuilt een ouwe zeur in het lampje van mijn badkamerkast. Dag en nacht zeurt die, ook al is het lampje uitgeschakeld. 's Nachts dringt het door tot in mijn slaapkamer, die ik gelukkig wel helemaal donker kan maken. Al mag ik mijn rolluik 's morgens niet te hard optrekken, want dan komt die vast te zitten. Dan moet ik me beroepen op de lange

armen van Alice, want de trapladder is, naast de straatstenen, nog steeds nodig om de radiator te stutten.

Een week nadat ik het veldbed heb geïnstalleerd, en het net begint te wennen, vouwt Alice het weer op. Ze stopt het in een beige zak met haar naam erop. Ze gaat zoals ieder jaar voor tien dagen op kamp. Ooit werd dit door Peter en ik onthaald als tien dagen vrijheid. We zouden naar Parijs gaan, of naar Londen, we zouden elke ochtend vrijen tot de noen en de hele dag kuieren en koffiedrinken, en vooral eindelijk aan de projecten werken waar we al zo lang van droomden maar nooit tijd voor vonden. Hij zou dat theaterstuk schrijven dat hij zelf zou spelen en regisseren. Ik zou dat sprookje afwerken waaraan ik al zo lang bezig was. Tien dagen vol torenhoge verwachtingen. En bijgevolg tien dagen vol frustratie.

Alice vertrekt vroeg in de ochtend en gelukkig heb ik geen tijd om daar veel over na te denken. Ik zit op de grond in mijn kamer voor een vraagstuk met als elementen: vier poten, een ijzeren kader, twee lattenbodems en een veelvoud aan schroeven. ‘Heel makkelijk om te monteren,’ zei Tiene, wier ouders een bed op overschot hadden. Het is een bed dat twijfelt tussen een één- en tweepersoons. Ik heb voor dat formaat geen matras, dus ik ga winkelen en vul intussen nog wat leemtes op. Badmat. Wc-borstel. Lampen. Vuilnisbakken. Hoeslaken. Verlengkabel. Verdeelstekker. Ik koop alleen het noodzakelijke. De relatie is immers gewoon op vakantie

en we willen niet eindigen met een dubbele inboedel. Maar tegelijk kan ik ook geen weken zonder lamp in mijn wc. Vakantie kost geld.

Het is al avond als ik aan de twijfelaar begin. Zonder montageplan. Zonder gereedschapskist. En zonder de handigste van de familie, die nu met haar vriendinnen in een tent ligt die wellicht vertrouwder voelt dan haar thuis. Haar kennende zal ze er niet over praten. Ik leef nu al mee met de persoon die haar al dan niet per ongeluk op de tenen zal trappen en de opgekropte frustratie in zijn gezicht zal krijgen. In mijn hoofd schrijf ik al het excuusbericht naar de ouders: mijn dochter heeft het momenteel wat moeilijk, haar ouders zijn egoïsten die haar wereld in twee hebben gescheurd.

Ik geef het op en ga gewoon op de matras liggen. Ik beeld me in hoe ik mijn moeder om hulp vraag. Helaas heb ik haar handige aanleg niet geërfd. Noch haar talent voor zaken. Noch dat voor de liefde.

Alice' afwezigheid weegt zwaarder dan anders, en toch. Te midden van deze onwennige warboel voel ik ook rust. Ik sta op en ben alleen met mijn vrolijke of onhebbelijke zelf in mijn nieuwe habitat, waar niemand een rol hoeft te spelen, waar ik niet op mijn tenen hoeft te lopen, waar ik niet moet bemiddelen, en waar ik me 's morgens niet hoeft af te vragen in welk humeur Peter zal zijn.

Ik overleef door routine.

Overdag werk ik aan mijn manuscript – mijn trilogie,